

Obsah

Předmluva	7
TEORETICKÁ ČÁST	11
1. Multikulturní výchova: teorie, výzkum, praktická činnost	13
2. Základní pojmy a problémy	17
2.1 Etnikum, etnicita, etnické vědomí	17
2.2 Národ, národnost, národnostní menšina	20
2.3 Rasy a racismus	27
2.4 Kultura, akulturace, asimilace	31
2.5 Předsudky a stereotypy	35
3. Multikulturní (interkulturní, multietnická) výchova	39
3.1 Termíny, definice, teoretické koncepce	39
3.2 Vědecké přístupy zakládající multikulturní výchovu	46
Kulturní antropologie	46
Etnografie a etnologie	48
Sociologie (etnosociologie)	50
Interkulturní psychologie	52
Etnopsychologie	55
Komparativní lingvistika a etnolingvistika	56
Pedagogika	59
Mezinárodní právo	62
3.3 Jazyk v multikulturní výchově	66
4. Informační zdroje a výzkumné instituce pro multikulturní výchovu	69
4.1 Odborné časopisy	69
4.2 Monografie a sborníky	71
4.3 Encyklopedie a slovníky	72
4.4 Vědecké společnosti a výzkumná centra	73
REALIZACE MULTIKULTURNÍ VÝCHOVY	75
5. Multikulturní výchova ve školní edukaci: projekty	79
5.1 Přístupy Rady Evropy, OECD a Evropské unie	79
5.2 Projekt Evropské asociace učitelů: „My a ti druzí“	85

6.	Praxe multikulturní výchovy ve vybraných zemích	87
	Švédsko	87
	Norsko	91
	Finsko	94
	Nizozemsko	99
	Švýcarsko	103
	USA	110
7.	Česká republika: podmínky pro realizaci multikulturní výchovy	119
7.1	Etnická struktura české společnosti	119
7.2	Etnické klima v české společnosti	125
7.3	Podpora multikulturní výchovy ve vzdělávacích programech a učebnicích	130
7.4	Fungování a efekty multikulturní výchovy: velká neznámá	136
VÝZKUMY RELEVANTNÍ PRO MULTIKULTURNÍ VÝCHOVU		141
8.	Postoje, stereotypy, předsudky	145
8.1	Vznik a vývoj etnických/rasových předsudků u dětí a mládeže	146
8.2	Stereotypy a předsudky: etnické, rasové, jazykové	150
8.3	Postoje majoritních populací k imigrantům	153
8.4	Zdroje etnických a rasových předsudků	160
9.	Interkulturní rozdíly mezi etnicky	167
9.1	Interkulturní rozdíly v rodinné výchově	167
9.2	Interkulturní rozdíly ve školní edukaci	171
9.3	Interkulturní rozdíly v komunikaci	177
10.	Národní a etnická identita: pokusy o měření	185
10.1	Komparace etnodiferencujících charakteristik	186
10.2	Národní autoportrét	187
10.3	Vztah národní identity a evropské identity	189
Příloha: Multietnická a multikulturní realita Evropy a světa		195
Seznam definic		197
Seznam explorativních bloků		198
Literatura		199
Rejstřík věcný		206
Rejstřík jmenný		210